

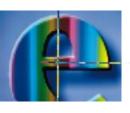
Jačanje inspekcije zaštite okoliša radi učinkovite kontrole praćenja kakvoće zraka i sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova, kako bi se postigla bolja kvaliteta zraka u Republici Hrvatskoj

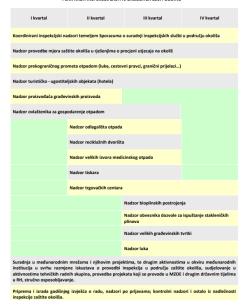

11 INSPEKCIJSKI NADZOR

PLAN RADA INSPEKCIJE ZAŠTITE OKOLIŠA ZA 2017. GODINU

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike Uprava za inspekcijske poslove

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU INSPEKCIJE ZAŠTITE OKOLIŠA za 2016. godinu

Zagreb, srpanj 2017.

• Što je "RECOMMENDATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 4 April 2001 providing for minimum criteria for environmental inspections in the Member States"

To su preporuke koje propisuju harmonizaciju inspekcija u zaštiti okoliša (ENVIRONMENTAL INSPECTION) u zemljama članicama EU bazirane na iskustvima i znanjima European Union network for the implementation an enfrcement of environmental low (IMPEL).

Ove preporuke su i inkorporirane u Zakon o zaštiti okoliša.

Zašto su donesene?

Radi što bolje implementacije propisa na području zaštite okoliša i postizanja minimalnih kriterija za inspekcijski nadzor na području EU.

- Što je "ENVIRONMENTAL INSPECTION" inspekcija u zaštiti okoliša?
- To su sve aktivnosti koje uključuju kontrolu sukladnosti EU regulative i/ili regulative zemalja članica koja je prenesena iz EU regulative (EU legal rerequiremenets) na području zaštite okoliša
- Praćenje utjecaja kontroliranih instalacija na okoliš kako bi se utvrdilo treba li daljnje postupanje
- Nadzor EU standarda, provjeru dokumentacije i prostora na lokaciji

Što je "ENVIRONMENTAL INSPECTION" - inspekcija u zaštiti okoliša?

Primjena u RH

Inspekcija zaštite okoliša u okviru svojih nadležnosti obavlja inspekcijski nadzor pravnih i fizičkih osoba nad **primjenom** Zakona o zaštiti okoliša, Zakona o zaštiti zraka, Zakona o održivom gospodarenju otpadom i Zakona o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja te propisa donesenih na temelju tih zakona, kojima se reguliraju opća pitanja zaštite okoliša, zaštita zraka i postupanje s otpadom i opasnim otpadom, te zaštita od svjetlosnog onečišćenja. (Godišnje izvješće o RADU INSPEKCIJE ZAŠTITE OKOLIŠA za 2016. godinu)

Inspekcijski nadzor koga?

Svih onih koji imaju emisije u okoliš (voda, zrak, tlo) i koji za svoj rad trebaju dozvolu prema propisima EU - zovemo ih "CONTROLED INSTALATIONS" - kontrolirane instalacije

Primjena u RH

IZO u okviru svoje nadležnosti nadzire obvezu <u>pravnih i fizičkih osoba</u> u provođenja mjera iz okolišne dozvole, rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša i rješenja o procjeni utjecaja na okoliš, nadzire izvore emisije onečišćujućih tvari u zrak, kvalitetu zraka i gospodarenje otpadom, poduzima mjere radi uklanjanja negativnih posljedica na okoliš uslijed izvanrednih događaja, nadzire kvalitetu mora za kupanje na plažama, prekogranični promet otpada, postupanje s tvarima koji oštećuju ozonski sloj, provedbu ratificiranih međunarodnih ugovora te drugo u okviru nadležnosti. (GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU INSPEKCIJE ZAŠTITE OKOLIŠA za 2016. godinu)

Tko može obavljati inspekciju zaštite okoliša?

Svako nadležno tijelo koju imenuje zemlja članica EU i zaduži za ovo područje

Primjena u RH

Članak 224. ZOZO

Inspekcijski nadzor nad primjenom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona provode državni službenici u Ministarstvu raspoređeni na radna mjesta s ovlastima obavljanja inspekcijskog nadzora zaštite okoliša, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

Organiziranje inspekcije zaštite okoliša

Svaka država članica mora osigurati da inspekcija u zaštiti okoliša osigura visoki nivo zaštite okoliša i da se nadzor kontroliranih postrojenja organizira i obavlja planirano, po istim kriterijima i da izvješća o nadzoru sadrže relevantne informacije sukladno preporukama.

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU INSPEKCIJE ZAŠTITE OKOLIŠA za 2016. godinu

- 2. OPĆI PODACI O INSPEKCIJI ZAŠTITE OKOLIŠA 4
- 2.1. Nadležnost
- 2.2. Ciljevi i prioriteti
- 2.3. Struktura
- 2.4. Administrativni kapaciteti

Planovi za inspekciju u zaštiti okoliša

Svaka država članica mora osigurati da inspekcija u zaštiti okoliša bude planirana unaprijed te da ti planovi pokrivaju nadzor kontroliranih instalacija na cijelom teritoriju zemlje članice i da sva inspekcijska tijela obavljaju nadzor na isti način.

Inspekcijski nadzori u području okoliša provode se sukladno godišnjem planu i programu rada IZO izrađenim temeljem odredbe <u>članka 227.</u> Zakona o zaštiti okoliša.

Godišnji plan i program se u cilju obavljanja koordiniranih nadzora usklađuje s godišnjim planovima i programima rada drugih inspekcija.

- Na osnovu čega se trebaju zasnivati planovi?
 - propisima EU koji se trebaju primjenjivati
 - registru kontroliranih instalacija i njihovom stanju zadovoljavanja standarda zaštite okoliša EU
 - procjeni glavnih ugroza za okoliš
 - podatcima o prethodnim nadzorima

Plan za inspekciju u zaštiti okoliša treba minimalno sadržavati

- geografsko područje kojeg pokriva
- vremensko područje kojeg pokriva
- uključiti posebne uvjete za reviziju
- identifikaciju lokaciju ili tipove kontroliranih instalacija uključujući i frekvenciju nadzora po tipu ili lokaciji istih
- programe rutinskog nadzora s obzirom na oblik okolišne ugroze
- osigurati okvirne procedure za ne planirane nadzore u slučaju pritužbi građana, akcidenata, slučajeva nesukladnosti ili izdavanja dozvola
- osigurati koordinaciju između različitih inspekcijskih tijela ako postoje

Plan se temelji na strateškim dokumentima zaštite okoliša, uočenim problemima navedenim u prethodnim godišnjim izvješćima o radu IZO, podacima iz Registra onečišćavanja okoliša, te bazama podataka UIP i ostalih izvora (Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska obrtnička komora, Državni zavod za statistiku) na nacionalnoj razini. U određivanju prioriteta za planiranje inspekcijskih nadzora uzimaju se u obzir prije svega rizici i utjecaj na okoliš djelatnosti operatera u odnosu na onečišćenja zraka i proizvodnju otpada, proizvodni kapacitet, složenost tehnološkog procesa, mogući rizik kod upotrebe ili skladištenja opasnih tvari, prethodna usklađenost operatera s odredbama propisa, te potreba provedbe novih propisa

PLAN RADA INSPEKCIJE ZAŠTITE OKOLIŠA ZA 2017. GODINU

I kvartal	II kvartal	III kvartal	IV kvartal
Koordinirani inspekcijski r	nadzori temeljem Sporazuma	o suradnji inspekcijskih služb	i u području okoliša
Nadzor provedbe mjera za	aštite okoliša u rješenjima o p	procjeni utjecaja na okoliš	
Nadzor prekograničnog pr	rometa otpadom (luke, cesto	vni pravci, granični prijelazi)	
Nadzor turističko - ugostit	teljskih objekata (hotela)		
Nadzor proizvođača građe	evinskih proizvoda		
Nadzor ovlaštenika za gos	podarenje otpadom		
	Nadzor odlagališta otpada		
	Nadzor reciklažnih dvorišta		
	Nadzor velikih izvora medicinskog otpada		
	Nadzor tiskara		
	Nadzor trgovačkih centara	i	
		Nadzor bioplinskih postrojer	nja
		Nadzor obveznika dozvole za ispuštanje stakleničkih plinova	
		Nadzor velikih građevinskih tvrtki	
		Nadzor luka	
Suradnia u međunarodni	m mrežama i niihovim proje	ektima, te drugim aktivnostir	na u okviru međunarodnih

Suradnja u međunarodnim mrežama i njihovim projektima, te drugim aktivnostima u okviru međunarodnih institucija u svrhu razmjene iskustava o provedbi inspekcija u području zaštite okoliša, sudjelovanje u aktivnostima tehničkih radnih skupina, provedba projekata koji se provode u MZOE i drugim državnim tijelima u RH, stručno osposobljavanje.

Priprema i izrada godišnjeg izvješća o radu, nadzori po prijavama; kontrolni nadzori i ostalo iz nadležnosti inspekcije zaštite okoliša.

PLAN RADA INSPEKCIJE ZAŠITE OKOLIŠA ZA 2015. GODINU

l kvartal	II kvartal	III kvartal	IV kvartal
Koordinirani inspekcijs	ski nadzori temeljem Sporazuma	o suradnji inspekcijskih služb	oi u zaštiti okoliša
Nadzor ovlaštenika op	asnog otpada		
Nadzor županija i grad članka 35. Zakona o ot	dova vezano za izradu i provođe padu	nje plana gospodarenja otpa	adom te izvršenje obveze iz
Nadzor prekogranično	g prometa otpadom (luke, cesto	vni pravci, prijelazi)	
Nadzor odlagališta ot provedbi posebnih mje	pada u smislu kontrole sanacije era zaštite od požara	i izvršenja zadaća propisan	ih programom aktivnosti u
	Nadzor postupanja s TOO	S (obveza isključivanja halon	a)
Nadzor osoba ovlašte recikliranjem otpada	nih za gospodarenje posebnir	n kategorijama otpada koj	e se bave oporabom i/ili
		Nadzor gradova, općina i ko za primjenu Uredbe o komu	omunalnih poduzeća vezano inalnom otpadu

Nadzor objekata MORH-a (vojna vježbališta)

Nadzor prodavatelja EE opreme

Provedba twinning light projekta iz IPA I Komponenta 2011 FFRAC programa "Jačanje kapaciteta inspekcije zaštite okoliša i predstavnika nadležnih državnih tijela i drugih institucija za sprečavanje, prepoznavanje, istrage i procesuiranja u slučajevima dijela protiv okoliša"

Suradnja Uprave za inspekcijske poslove u međunarodnim mrežama (IMPEL, RENA, THEMIS, INECE i dr.) i njihovim projektima, te drugim aktivnostima u okviru međunarodnih institucija (INTERPOL i dr.) u svrhu razmjene iskustava o provedbi inspekcija u području zaštite okoliša, sudjelovanje u aktivnostima Tehničke radne grupe (TWG 2) za primjenu SEVESO II direktive, sudjelovanje u radnim grupama projekata koji se provode u MZOIP i drugim državnim tijelima u RH, stručno osposobljavanje.

Priprema i izrada Godišnjeg izvješća o radu, nadzori po prijavama; kontrolni nadzori i ostalo iz nadležnosti inspekcije zaštite okoliša

Nadzor na lokaciji

Svaka država članica treba osigurati da se kod svih inspekcijskog nadzora uvijek primjenjuju sljedeći kriteriji

- da se uvijek provjere EU propisi relevantni za dani nadzor
- da ukoliko nadzor radi više inspektora oni dijele sve relevantne informacije kako sa terena tako i druge informacije
- da se o nalazima inspekcijskog nadzora izrade izvješća po kriterijima opisanim u RMCEI te da su dostupna svim nadležnim vlastima na području zemlje članice
- da inspektori imaju pravnu osnovu da im se osigura pristup nadziranom operateru te svim relevantnim informacijama
- zbog nesukladnosti / nepravilnosti

Kakav inspekcijski nadzor može biti?

Rutinski - planirani

Neplanirani

- zbog prijava
- zbog akcidenata
- zbog nesukladnosti / nepravilnosti

Planirani - rutinski nadzor na lokaciji

Svaka država članica treba osigurati da se inspekcijski nadzor nadziranih postrojenja redovno obavlja kao dio rutinskih nadzora u zaštiti okoliša i da se uvijek primjenjuju sljedeći kriteriji

- da se tijekom rutinskog nadzora preispita cijeli utjecaj nadziranog postrojenja na okoliš u kontekstu sa relevantnom regulativom, programima nadzora i u skladu sa organizacionim aspektima inspekcijskog tijela
- da takvi nadzori promiču i unaprjeđuju znanje operatera na ovom području
- da se procjeni efektivnost postojeće dozvole nadziranog postrojenja s obzirom na njegov utjecaj na okoliš te da se s obzirom na to procijeni potreba za promjenom dozvole u smislu njenog poboljšanja

Planirani - rutinski nadzor na lokaciji

4.1.6. Nadzor županija i velikih gradova vezano za praćenje kvalitete zraka

Svrha nadzora bila je utvrditi ispunjavanje obaveza praćenja kvalitete zraka propisane Zakonom o zaštiti zraka.

Planom rada su predviđeni nadzori svih županija, Grada Zagreba, 16 velikih gradova i grada Kutine, a ukupno je obavljeno 38 inspekcijskih nadzora, dakle svi planom predviđeni nadzori.

U cilju otklanjanja utvrđenih nepravilnosti dano je ukupno 25 mjera na zapisnik kojima je naređeno otklanjanje neusklađenosti koje su se odnosile na izradu programa zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjenama i prilagodbe klimatskim promjenama, koji je sastavni dio programa zaštite okoliša. Ukupno je izvršeno 8 mjera, a ostalima nije istekao rok izvršenja. istekao rok izvršenja.

Neplanirani nadzor na lokaciji

Svaka država članica treba osigurati da se ne planirani inspekcijski nadzori obavljaju u sljedećim slučajevima

- kod ozbiljnih pritužbi na ugrozu okoliša i to što je brže moguće nakon zaprimanja tih pritužbi
- u slučaju ozbiljnih akcidenata i incidenata kao i ozbiljnih nesukladnosti sa EU propisima, i to što je brže moguće nakon što takva informacija dođe do inspekcijskog tijela
- prije početka rada nadziranog postrojenja a nakon izdavanja dozvole za isto kako bi se utvrdilo jesu li aktivnosti operatera u skladu sa mjerama i zahtjevima iz dozvole
- iz istih razloga kod mijenjanja dozvole nadziranom postrojenju

Neplanirani nadzor na lokaciji

Predstavke građana

U IZO je tijekom 2016. godine putem urudžbenog zapisnika zaprimljeno 1067 predstavki od kojih su po strukturi prijavitelja najbrojnije predstavke građana i anonimne predstavke.

Također su zaprimljene predstavke raznih državnih tijela, institucija i udruga: Ministarstva unutarnjih poslova, JLS, drugih inspekcija, nevladinih udruga, pučke pravobraniteljice, državnog odvjetništva, Ureda Predsjednice Republike Hrvatske, Vlade Republike Hrvatske i Hrvatskog sabora.

IZO je postupila i provela odgovarajuće postupke prema navodima iz 911 zaprimljenih predstavki od čega je njih 200 proslijeđeno drugim inspekcijskim tijelima. Po 18 anonimnih nerazumljivih i nejasnih predstavki nije bilo moguće daljnje postupanje.

Neplanirani nadzor na lokaciji

Izvanredni događaji

Posebnu grupu neplaniranih nadzora IZO čine izvanredni događaji. Dojave o izvanrednim događajima zaprimaju se putem Državne uprave za zaštitu i spašavanje – Centra 112, informacija drugih nadležnih tijela npr. MUP-a ili Carinske uprave Ministarstva financija te izravno dojavom od operatera koji temeljem odredbi Zakona o zaštiti okoliša imaju obavezu bez odgađanja obavijestiti nadležna tijela o svim bitnim aspektima i mjerama poduzetim u svrhu sprječavanja štete u okolišu nastale uslijed obavljanja njihove djelatnosti ili njihovog svođenja na najmanju moguću mjeru.

Neplanirani nadzor na lokaciji

Izvanredni događaji

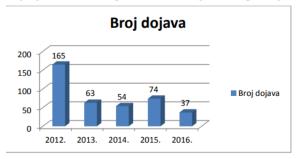
Tijekom 2016. godine evidentirano je 37 dojava o izvanrednim događajima temeljem kojih su inspektori zaštite okoliša obavili 44 nadzora. Od ukupno 37 dojava kod dvije dojave nije utvrđeno onečišćenje okoliša. Zabilježen je samo jedan neopravdani poziv. U preostale 34 dojave, u 30 slučajeva onečišćivač je poznat.

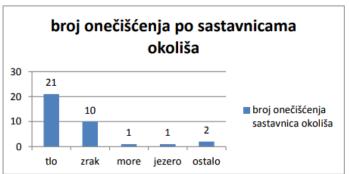
Neplanirani nadzor na lokaciji

Broj dojava IZO u 2016. godini u odnosu na prethodne godine prikazan je na grafu 1.

Graf 1: Prikaz broja zaprimljenih dojava o izvanrednim događajima

Broj onečišćenja po sastavnicama okoliša 2016. prikazan je na grafu 2.

Graf 2: Prikaz onečišćenja po sastavnicama okoliša

10.5 RMCEI - izvještavanje o nadzoru - PRIMJERI IZ

PRAKSE

Izvještaji i zaključci nakon nadzora na lokaciji

Svaka država članica treba osigurati da se nakon svakog inspekcijskog nadzora o nadzoru i zaključcima donesenim po njemu sastavi izvještaj koji će biti jedinstveno označen i prepoznatljiv.

Izvješće treba sadržavati nalaze o pridržavanju propisa EU nadziranog postrojenja, procjenu i zaključke o potrebi poduzimanja daljnjih postupaka (mjera za otklanjanje nedostataka, pokretanje prekršajnih ili kaznenih postupaka, izmjene dozvole).

Također treba sadržavati i informaciju o tome je li potreban naknadni inspekcijski nadzor.

Izvješće trena napraviti u najkraćem mogućem roku nakon završetka nadzora.

10.5 RMCEI - izvještavanje o nadzoru - PRIMJERI IZ

PRAKSE

Izvještaji i zaključci nakon nadzora na lokaciji

Nakon što je napisano svako izvješće treba biti čuvano u dostupnoj bazi podataka.

Cijelo izvješće ili ako to nije praktično zaključci izvješća trebaju biti dostavljeni operateru nadziranog postrojenja sukladno Direktivi 90/313/EEC.

Izvješće treba biti dostupno javnosti do dva mjeseca od nadzora.

• Istraživanja (nadzor) u slučaju ozbiljnih akcidenata, incidenata i nesukladnosti

Svaka država članica treba osigurati da se od strane nadležnog tijela obavi istraživanje (nadzor) u slučaju ozbiljnih akcidenata, incidenata i nesukladnosti sa EU propisima a u svrhu

- razlučivanja uzroka događaja i ako je moguće odgovornosti za događaj te izvještavanja o tome nadležnih tijela (državno odvjetništvo) ukoliko je potrebno
- smanjiti ili ako je moguće otkloniti utjecaj događaja na okoliš kroz određivanje mjera koje trebaju poduzeti operateri ili nadležna tijela
- utvrditi mjere kako se događaj ne bi razvijao dalje u negativnom smjeru
- pokrenuti prekršajni ili kazneni postupak ako je potrebno kao i osigurati da operator poduzme odgovarajuće mjere

10.5 RMCEI - izvještavanje o nadzoru - PRIMJERI IZ

PRAKSE

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA, PROSTORNOG UREĐENJA I GRADITELJSTVA Uprava za inspekcijske poslove Odjel inspekcijskog nadzora Područna jedinica u Sisku Telfax: 044/524-392, 524-397, 0912877240

KLASA: 351-02/10-18/9 URBROJ: 531-07-1-5-2-LT-10-2 U Sisku 10. veljače 2010.

ZAPISNIK

o obavljenom inspekcijskom nadzoru

u INA Industrija nafte d.d., SD Rafinerije i marketing, Sektor Rafinerija nafte Sisak, Sisak, A. Kovačića 1.

Nadzor je obavljen po službenoj dužnosti sukladno članku 182. Zakona o zaštiti okoliša (NN 110/07) te članku 64. Zakona o zaštiti zraka (NN 178/04 i 60/08) s početkom 12 sati.

Predmet nadzora: kakvoća zraka u vrijeme akcidenta.

Inspekcijski nadzor je obavila mr.sc. Lidija Tadić, dipl.ing.kem., viša inspektorica zaštite okoliša Područne jedinice u Sisku.

Kao stranka nadzoru je nazočni:

- Darko Galić, dipl.ing.kem. rukovoditelj OJ Održivi razvoj, zaštita zdravlja, sigurnosti i okoliša
- Dorde Reljić, dipl.ing.kem. Glavni inženjer proizvodnje.

Odgovorna osoba u pravnoj osobi je direktor INA RNS-a Damir Butković (rođen: 29. 5. 1966. godine u Sisku), Trg Franje Tudmana 12, Petrinja.

ŽIRO RAČUN POSLOVNE BANKE: PBZ 2340009-11000220902.

Nazočni su na osnovi članaka 143. i 182. Zakona o općem upravnom postupku (NN 53/91 i 103/96) upozoreni na pravo učešća u svim fazama postupka, kao i na pravo izjašnjavanja o svim činjenicama i okolnostima koje su utvrđene od ove inspekcije te na kaznenu i materijalnu odgovornost u slučaju davanja lažnih izjava, odnosno na članak 158. Prekršajnog zakona (NN 107/07).

TIJEK IZVANREDNOG DOGAĐAJA I POSTUPANJA:

9. veljače 2010.

Rukovoditelj OJ Održivi razvoj, zaštita zdravlja, sigurnosti i okoliša u INA RNS obavijestio je ovu inspekciju telefonom u 9 sati da je došlo do gašenja baklje na KP-4, najvjerojatnije uslijed zamrzavanja cjevovoda plina. INA RNS je odmah plinove preusmjerila na peći i pristupila otklanjanju kvara te o događaju obavijestila javnost odnosno Županiju sisačko-moslavačku, Grad Sisak, ŽC 112, te SEA-u.

S obzirom na poteškoće u radu Državne postaje Sisak-1 od 6. veljače 2010. godine Rukovoditelj zaštitnih poslova je odmah po gašenju baklje obišao postrojenja te naselje Caprag u kojem se organoleptički nisu osjetili neugodni mirisi.

Županijski centar 112 je obavijestio inspekciju u 9 sati i 13 minuta kako su zaprimili jednu dojavu iz centra grada Siska o neugodnim mirisima. Organoleptičkom provjerom mirisa u centru grada Siska ova je inspekcija utvrdila neugodne mirise u ulici Stjepana i Antuna Radić te Rimskoj ulici.

Pregledom podataka o kakvoći zraka ustanovljeno je da je na mjernoj postaji Sisak-3 u 10 sati izmjereno 33,33 µg/m³ sumporovodika, a na mjernoj postaji Galdovo 1 µg/m³ sumporovodika. U okviru inspekcijske provjere kakvoće zraka na postaji Sisak-3 također su uočene nelogičnosti u radu senzora za benzen te je o tome obaviješten EKONERG. Iz EKONERGA je potvrđeno da su uočili navedene nelogičnosti te da će provjeru rada mjernih postaja Sisak-1 i Sisak-3 obaviti tijekom dana.

S obzirom na akcident te moguća onečišćenja zraka, inspekcijski nadzor kakvoće zraka obavljat će se stalno na svim imisijskim postajama sve do otklanjanja kvara odnosno otklanjanja uzroka mogućeg onečišćenja.

Istoga dana u 13 sati i 10 minuta INA RNS (Darko Galić) je obavijestila ovu inspekciju kako je baklja na KP-4 upaljena te kako se vrlo brzo očekuje stabilizacija njezinog rada te izostanak neugodnih mirisa.

Inspekcijskim pregledom podataka o kakvoći zraka u vrijeme trajanja akcidenta, utvrđeno je slijedeće:

POSTAJA SISAK - 3

5 prekoračenja satnih graničnih vrijednosti sumporovodika, ostala onečišćenja ispod GV;

10 sati - 33,3 μg/m³,

11 sati – 13,4 μg/m³,

12 sati – 24,1 μg/m³,

13 sati – 36,5 μg/m³,

14 sati – 15,9 μg/m³.

POSTAJA GALDOVO

Nije izmjereno niti jedno prekoračenje satne GV sumporovodika niti ostalih onečišćenja. POSTAJA SISAK – 1

U vrijeme akcidenta u naselju Caprag se organoleptički nisu osjetili neugodni mirisi a nije bilo niti dojava građana iz toga dijela grada.